

prima instanță: Alexandru Roșca

instanța de apel: Ana Albu, Eugeniu Bejenaru, Aurelia Toderaș

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Isac Mihail împotriva lui Cerba Ivan, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Departamentul Identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, Direcția Identificare și înmatriculare a mijloacelor de transport, Secția Înmatriculare a transporturilor și calificarea conducătorilor auto Bălți cu privire la constatarea faptului,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean privind repunerea apelului declarat la 17 august 2017, în termenul de procedură cu restituirea apelurilor declarate,

c o n s t a ț ă:

La 29 mai 2017, Isac Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cerba Ivan, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Departamentul Identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, Direcția Identificare și înmatriculare a mijloacelor de transport, Secția Înmatriculare a transporturilor și calificarea conducătorilor auto Bălți cu privire la constatarea faptului că mijlocul de transport model „Mercedes 508D” anul fabricării BL CD 142, constituie autocamion cu benă destinat echipat pentru transportul de mărfuri, este integru, în complet funcțional se folosește după destinație; repunerea în drepturi a fostului proprietar Cerba Ivan în privința vehiculului marca „Mercedes 508D”, benă autocamion, număr de identificare VIN 30940410585117, certificat de înmatriculare 047000617,

numărul caroseriei 3094041058511, culoare azurie, număr de înmatriculare BL CD 142, anul fabricării 1983; restabilirea evidenței vehiculului în registrul de stat al transporturilor; recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului dintre Cerba Ivan și Isac Mihail cu înregistrarea vehiculului în registrul de stat al transporturilor pe numele lui Isac Mihail.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 13 iulie 2017, acțiunea reclamantului Isac Mihail a fost admisă parțial. S-a repus în drepturi Cerba Ivan asupra vehiculului marca „Mercedes 508D”, Benă autocamion, număr de identificare VIN 30940410585117, certificat de înmatriculare 047000617, numărul caroseriei 3094041058511, culoare azurie, număr de înmatriculare BL CD 142, anul fabricării 1983. S-a dispus restabilirea evidenței vehiculului marca „Mercedes 508D”, Benă autocamion, număr de identificare VIN 30940410585117, certificat de înmatriculare 047000617, numărul caroseriei 3094041058511, culoare azurie, număr de înmatriculare BL CD 142, anul fabricării 1983, în registrul de stat al transporturilor, după respectarea procedurii obligatorii prevăzute de legislație în sensul dat. S-a recunoscut valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare dintre Cerba Ivan și Isac Mihail a vehiculului marca „Mercedes 508D”, benă autocamion, număr de identificare VIN 30940410585117, certificat de înmatriculare 047000617, numărul caroseriei 3094041058511, culoare azurie, număr de înmatriculare BL CD 142, anul fabricării 1983. În rest acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată (f.d. 33, 39-42).

La 02 august 2017, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean a depus la Curtea de Apel Bălți, cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 38 a).

Iar, la 17 august 2017, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii primei instanțe. Totodată, a solicitat repunerea apelului în termenul de procedură, invocând ca motiv că anterior și anume în termenul legal, apelul a fost depus la Curtea de Apel Bălți (f.d. 38).

La 07 noiembrie 2017, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean, a depus cerere de apel motivată (f.d. 63-65).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, a fost respinsă cererea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, declarată prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean, privind repunerea apelului în termenul de procedură, cu restituirea apelurilor depuse de către apelantă la 02 august 2017 și 17 august 2017 (f.d. 71-78).

La 24 noiembrie 2017, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților, copia încheierii emise (f.d. 80).

La 29 noiembrie 2017, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a recepționat copia încheierii Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, fapt ce rezultă din avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 86).

La 12 decembrie 2017, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei decizii, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea reclamantului Isac Mihail.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Prin prisma normei de drept citate, instanța de recurs consideră că recursul declarat la 12 decembrie 2017 este depus în termen, or, potrivit avizului de recepție anexat la dosar rezultă că recurenta a recepționat copia actului judecătoresc contestat, la 29 noiembrie 2017 (f.d. 86).

Reprezentatul recurentei în motivarea recursului, a indicat că încheierea contestată este una neîntemeiată, dat fiind faptul că la data depunerii apelului, 02 august 2017, avea împuterniciri, de a declara apel împotriva hotărârii primei instanțe, deoarece la cererea de apel, a fost anexată procura datată cu 19 iulie 2017.

Menționează că din eroare sau din confuzie, inițial, de către reprezentatul apelantei, cererea de apel a fost expediată către instanța de apel, astfel Curtea de Apel eronat a respins cererea de repunere în termen, or, motivul invocat este unul întemeiat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat recursul declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, din următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea Curții de Apel Bălți, emisă la 07 noiembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea privind repunerea apelului în termenul de procedură cu restituirea apelurilor declarate de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean, întemeiată și legală, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedural din următoarele.

După cum rezultă din materialele pricinii, prin hotărârea Judecătoria Bălți din 13 iulie 2017, acțiunea reclamantului Isac Mihail a fost admisă parțial. S-a repus în drepturi Cerba Ivan asupra vehiculului marca „Mercedes 508D”, Benă autocamion, număr de identificare VIN 30940410585117, certificat de înmatriculare 047000617, numărul caroseriei 3094041058511, culoare azurie, număr de înmatriculare BL CD 142, anul fabricării 1983. S-a dispus restabilirea evidenței vehiculului marca „Mercedes 508D”, Benă autocamion, număr de identificare VIN 30940410585117, certificat de înmatriculare 047000617, numărul caroseriei 3094041058511, culoare azurie, număr de înmatriculare BL CD 142, anul fabricării 1983, în registrul de stat al transporturilor, după respectarea procedurii obligatorii prevăzute de legislație în sensul dat. S-a recunoscut valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare dintre Cerba Ivan și Isac Mihail a vehiculului marca „Mercedes 508D”, benă autocamion, număr de identificare VIN 30940410585117, certificat de înmatriculare 047000617, numărul caroseriei 3094041058511, culoare azurie, număr de înmatriculare BL CD 142, anul fabricării 1983. În rest acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată (f.d. 33, 39-42).

Conform art. 360 alin. (1) lit. a) și b) Codul de procedură civilă, sînt în drept să declare apel, părțile și alți participanți la proces; reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 365 alin. (3) Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

La 02 august 2017, Tatiana Cogîlnicean, a declarat apel împotriva hotărârii judecătorești Bălți din 13 iulie 2017, din numele și în interesul apelantei Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, anexând copia procurii datate cu 03 august 2017 (f.d. 38, a, b).

Astfel, Tatiana Cogîlnicean, la 02 august 2017, ziua declarării apelului, nu era împuternicită de către apelanta, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, să semneze apelul declarat împotriva hotărârii primei instanțe, deoarece procura i-a fost eliberată cu o dată ulterioară, respectiv cererea de apel a fost depusă de o persoană, care nu era în drept să-l declare.

Argumentul reprezentatului recurente, precum că la data declarării apelului era în drept să atace hotărârea primei instanțe din numele apelantei Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, întrucât la dosar este anexată procura eliberată la 19 iulie 2017, nu poate fi reținut, or, la cererea de apel a fost anexată o altă procură din data de 03 august 2017.

Mai mult, din procura din 19 iulie 2017, nr. 01/293, prin care a fost împuternicită Tatiana Cogîlnicean, să conteste actele judiciare, reiese că a fost semnată de către directorul temporar Oleg Rotaru (f.d. 36).

După cum rezultă din extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 364282 din 19 iulie 2017, în calitate de administrator al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” este indicat Rotaru Oleg (f.d. 37).

Iar, potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 364983, datat cu 28 iulie 2017, în calitate de director al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” este indicat Railean Serghei (f.d. 38, c).

Astfel, Colegiul, reține că în extrasele din Registrul de stat al persoanelor juridice, anexate la materialele cauzei, se conțin date contradictorii, referitor la persoana ce deținea funcția de director al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, la 19 iulie 2017.

De asemenea, Colegiul, reiterează că toate actele anexate de către reprezentatul apelantei Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, inclusiv, procura din 19 iulie 2017, nr. 01/293, prin care a fost împuternicită Tatiana Cogîlnicean, să conteste actele judiciare, nu sunt autentificate în modul prevăzut de legislația în vigoare.

În circumstanțele descrise, instanța de recurs, constată că Curtea de Apel Bălți, just a concluzionat că la 02 august 2017 Tatiana Cogîlnicean, nu era împuternicită să declare apel din numele Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, respectiv cererea de apel depusă la 02 august 2017, a fost înaintată de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Concluzia, instanței de apel, privind respingerea cererii de repunere a apelului declarat la 17 august 2017, în termenul legal, la fel este una legală și întemeiată din următoarele.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prin prisma normelor de drept citate, termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii primei instanțe, a început să curgă la 14 iulie 2017, care a expirat la 12 august 2017, astfel apelul declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean la 17 august 2017, indică asupra tardivității acestuia.

Ca temei de repunere a prezentului apel în termenul legal, reprezentantul Tatiana Cogîlnicean, a invocat că dintr-o greșeală mecanică, apelul ce a fost declarat anterior la 02 august 2017, a fost expediat de către serviciul curierat al Agenției la Curtea de Apel Bălți.

Cu referire la temeiul dat, instanța de recurs, relatează că legislatorul prin prisma normelor de drept procedural, a prevăzut modalitatea de atac, astfel, în cazul în care Tatiana Cogîlnicean a fost împuternicită de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” să-i reprezinte interesele, urma să o facă cu bună credință, și fără careva omisiuni.

Conform art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Iar, potrivit art. 75 alin. (4) Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Prin urmare, temeiul invocat de către reprezentatul apelantei privind repunerea apelului declarat la 17 august 2017, în termenul legal, din motivul comiterii unei greșeli mecanice, nu poate fi considerat ca unul întemeiat, or, conform art. 116 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Conform art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Ținând cont de împrejurările, menționate în coraport cu normele enumerate se conchide că apelanta Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a încălcat termenul de 30 zile, prevăzut la art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Colegiul relevă, de asemenea, că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a deciziei judecătorești emise de către instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În cauza Ponomaryov v. Ucraina (hotărâre din 3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea reiterează că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, după cum este garantat de art. 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Curtea a observat că o situație similară a fost deja examinată în cauza Popov vs. Moldova din 06 decembrie 2005, în care a constatat că, prin neprezentarea motivelor pentru repunerea în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil. În această cauză, Curtea a notat că termenul de declarare a recursului a expirat, cu 47 de zile după expirarea termenului prevăzut de lege pentru depunerea lui (Melnic vs. Moldova, nr. 6923/03, 14 noiembrie 2006).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, conchide de a respinge recursul declarat de reprezentatul recurentei Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, prin intermediul reprezentantului Tatiana Cogîlnicean.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Isac Mihail împotriva lui Cerba Ivan, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Departamentul Identificare, înmatriculare a

mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, Direcția Identificare și înmatriculare a mijloacelor de transport, Secția Înmatriculare a transporturilor și calificarea conducătorilor auto Bălți cu privire la constatarea faptului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan